

Potrzebne są jeszcze dwa głębokie talerze i dwa talerzyki.

Ci vogliono ancora due piatti fondi e due piattini.

Lezione 32, Tema: Ci vogliono ancora due piatti fondi e due piattini.

Lekcja 32, Temat: Potrzebne są jeszcze dwa głębokie talerze i dwa talerzyki.

Ciao! Come stai oggi?

Mam nadzieję, że doskonale i że jesteś gotowy do zapoznania się z porcją materiału, którą przygotowałam dla Ciebie na dzisiaj. Zanim jednak zaczniemy, chciałabym, abyś powtórzył sobie zagadnienia z poprzedniej lekcji. Wykonaj poniższe ćwiczenia:

1. Przekształć następujące zdania na czas przyszły, wykorzystując czas *Futuro Anteriore* i *Futuro Semplice*:

a) Arriveremo in albergo e faremo una doccia.

.....

b) Leggerò il giornale e andrò a letto.

.....

c) Farete colazione e uscirete al lavoro.

.....

Zobacz odpowiedzi

a) Quando/Non appena/Appena/Dopo che saremo arrivati in albergo faremo una doccia.

b) Quando/Non appena/Appena/Dopo che avrò letto il giornale andrò a letto.

c) Quando/Non appena/Appena/Dopo che avrete fatto colazione uscirete al lavoro.

2. Odpowiedz na pytania, wykorzystując czas *Futuro Anteriore* do wyrażenia przypuszczenia:

a) Dov'è andata Carla? (scuola)

.....

b) Quante lezioni hanno avuto Carlo e Gino? (quattro)

.....

c) Cosa ha comprato Michele? (una macchina)

.....

Zobacz odpowiedzi

a) (Carla) sarà andata a scuola.

b) (Carlo e Gino) avranno avuto quattro libri.

c) (Michele) avrà comprato una macchina.

Jeśli bez problemu poradziłeś sobie z powtórką, oznacza to, że jesteś gotowy do następnej lekcji. Zaczynamy!

W dzisiejszej lekcji uzupełnimy sobie wiadomości, które pojawiły się w lekcjach 12. i 13. pierwszej części naszego kursu. Tym razem przyjrzymy się bliżej sprzętom znajdującym się w poszczególnych pomieszczeniach domu, dzięki czemu będziesz mógł jeszcze dokładniej je opisać. W części gramatycznej zajmiemy się czasownikami "volerci" i "metterci", które w języku włoskim wykorzystywane są dosyć nietypowo. Sei pronto? Allora al lavoro!

Jak zapewne pamiętasz, we wspomnianych wyżej lekcjach zapoznałeś się już z kilkoma przedmiotami, które można zazwyczaj znaleźć w domu czy mieszkaniu. Dziś poznasz kolejne słówka, choć oczywiście nie będzie to wyczerpująca lista.

Na początek przyjrzymy się sprzętom i meblom, które oprócz łóżka i szafy możemy znaleźć w sypialni:

cassettiera (f.)

komoda

cassetto (m.)

szuflada

comodino (m.)

szafka nocna

lampadina (f.)

lampka nocna/żarówka

sveglia (f.)

budzik

piumone (m.)

pierzyna

coperta (m.)

kołdra/narzuta/koc

federa (f.)

poszwa/poszewka

materasso (m.)

materac

moquette (f.)

wykładzina

tappettino (m.)

dywanik

Skoro zwiedziliśmy już sypialnię, przejdźmy do salonu. Tu również znajduje się kilka przedmiotów, których jeszcze nie umiesz nazwać po włosku:

tenda (f.)

zastona/firana

mensola (m.)

półka

telecomando (m.)

pilot do telewizora

stereo (m.)

sprzęt grający

altoparlante (m.)

głośnik

lettore CD (m.)

odtwarzacz płyt CD

libreria (f.)

regał z książkami

tavolino (m.)

stolik

parquet (m.)

parkiet

Z sypialni przechodzimy do kuchni, a tu znajdziemy całą masę przedmiotów i mebli:

pentola (f.)

garnek

coperchio (m.)

pokrywka

padella (f.)

patelnia

matterello (m.)

wałek do ciasta

tagliere (m.)

deska do krojenia

grattugia (f.)

tarka

canovaccio (m.)

ścierka

grembiule (m.)

fartuch

caffettiera (f.)

kawiarka

teiera (m.)

imbryk

tazza (f.)

filiżanka/kubek

piattino (m.)

talerzyk

piatto fondo (m.)

talerz głęboki

fondo (m.)

głęboki

posate (f.pl.)

sztućce

forno (m.)

piekarnik/piec

mobile (m.)

szafka/mebel

pensile (m.)

szafka wisząca

congelatore (m.)

zamrażalnik

lavandino (m.)

zlew

rubinetto (m.)

kran

Zauważ, że słowo "posate" - tak jak w języku polskim - występuje w liczbie mnogiej. Oznaczyłam to skrótem "pl." - "plurale" - oznaczającym właśnie liczbę mnogą. Od tej pory będę oznaczać w ten sposób wszystkie części mowy, które w języku włoskim występują w liczbie mnogiej.

plurale (m.)

liczba mnoga

Na koniec rozejrzemy się trochę po łazience. Wiesz już, jak nazwać wannę, prysznic, sedes i umywalkę. A oto lista dodatkowych przedmiotów:

portasapone (m.)
mydelniczka

spazzolino per i denti (m.)
szczoteczka do zębów

spazzolino (m.)
szczoteczka

dente (m.)
ząb

asciugamano (m.)
ręcznik

accappatoio (m.)
szlafrok

asciugacapelli (m.)
suszarka do włosów

bidè (m.)
bidet

lavatrice (f.)
pralka

bilancia (f.)
waga

mattonella (f.)

kafelek

A oto kilka przykładowych zdań z nowo poznanymi wyrazami, dzięki którym poznasz kilka dodatkowych struktur:

- Dove sono le mie calze?
- Le ho messe nella cassettera. Vedi nel secondo cassetto!
- Gdzie są moje skarpetki?
- Włożyłam/łem je do komody. Zobacz w drugiej szufladzie!

- Dove sono le mie calze?**- Le ho messe nella cassettera. Vedi nel secondo cassetto!**

- Gdzie są moje skarpetki?
- Włożyłam/łem je do komody. Zobacz w drugiej szufladzie!

- A che ora hai messo la sveglia?
- Alle 7:30.
- Na którą nastawiłeś/łaś budzik?
- Na 7:30.

- A che ora hai messo la sveglia?**- Alle 7:30.**

- Na którą nastawiłeś/łaś budzik?
- Na 7:30.

Sara è stata in Iran e mi ha portato un bel tappettino persiano. - Sara była w Iranie i przywiozła mi piękny, perski dywanik.

Sara è stata in Iran e mi ha portato un bel tappettino persiano.

Sara była w Iranie i przywiozła mi piękny, perski dywanik.

Iran (m.)

Iran

persiano

perski

Non voglio questa coperta, è troppo calda. - Nie chcę tej kołdry, jest zbyt ciepła.

Non voglio questa coperta, è troppo calda.

Nie chcę tej kołdry, jest zbyt ciepła.

Apri le tende, c'è un sole splendido! - Odsłoń (dosł. otwórz) zasłony, jest cudowne słońce!

Apri le tende, c'è un sole splendido!

Odsłoń (dosł. otwórz) zasłony, jest cudowne słońce!

splendido

cudowny/wspaniały/świetny

Dobbiamo spostare la libreria, qui non va bene. - Musimy przesunąć regał z książkami, tutaj nie pasuje.

Dobbiamo spostare la libreria, qui non va bene.

Musimy przesunąć regał z książkami, tutaj nie pasuje.

Per fare un buon caffè abbiamo bisogno di una caffettiera. - Aby zrobić dobrą kawę, potrzebujemy kawiarki.

Per fare un buon caffè abbiamo bisogno di una caffettiera.

Aby zrobić dobrą kawę, potrzebujemy kawiarki.

avere bisogno (di)

potrzebować (czegoś)

Prima lava i denti e poi asciuga il viso con l'asciugamano. - Najpierw umyj zęby, a potem osusz twarz ręcznikiem.

Prima lava i denti e poi asciuga il viso con l'asciugamano.

Najpierw umyj zęby, a potem osusz twarz ręcznikiem.

Spróbuj teraz sam użyć nowo poznanych słówek. Przetłumacz w myślach następujące zdania, a następnie porównaj je z podanymi odpowiedziami.

1. Muszę kupić nową szczoteczkę do zębów.

.....

2. Ile szuflad ma ta komoda?

.....

3. Aby zrobić ciasto, potrzebujesz wałka.

.....

4. Moje książki znajdują się na półce.

.....

Zobacz odpowiedzi

1. Devo comprare uno spazzolino nuovo.

2. Quanti cassetti ha questa cassetiera?

3. Per fare un dolce hai bisogno di un matterello.

4. I miei libri si trovano sulla mensola.

I jak poszło? Mam nadzieję, że nie napotkałeś większych trudności. Jeśli zapamiętanie słówek z tej lekcji sprawi Ci jakiegokolwiek problemy, przyklejaj sobie na tych przedmiotach – jeżeli oczywiście żaden z Twoich domowników nie będzie miał nic przeciwko – karteczki z ich włoskimi nazwami. Nawet się nie obejrzysz, a już będziesz mógł je zdjąć, gdyż będą siedziały w Twojej głowie.

Przejdźmy zatem do drugiej części lekcji. Jak już wspomniałam, zajmiemy się w niej czasownikami "volerci" i "metterci". Są to czasowniki zawierające w sobie zaimek "ci", który w języku włoskim może mieć wiele znaczeń. Pamiętaj, że kilka z nich już poznałeś. Jest to zaimek dopełnieniowy "nam" i "nas", jak np. w wyrażeniach "ci vede" - "widzi nas" - lub "ci ha chiamati" - "zadzwoił/a do nas". Wiesz też, że zaimek "ci" stosowany jest przy odmianie czasowników zwrotnych, w 1. osobie liczby mnogiej nieodmiennej w języku polskim cząstki "się", jak np. w wyrażeniu "ci svegliamo" - "budzimy się". Kolejną z funkcji zaimka "ci" jaką poznałeś jest funkcja okolicznika miejsca, kiedy oznacza on "tam/tu":

- Sei mai stato a Parigi?

- Sì, ci sono stato due anni fa.

- Byłeś kiedyś w Paryżu?

- Tak, byłem tam dwa lata temu.

- **Sei mai stato a Parigi?**
- **Sì, ci sono stato due anni fa.**
- Byłeś kiedyś w Paryżu?
- Tak, byłem tam dwa lata temu.

W czasownikach "volerci" i "metterci" zaimek ten występuje w jeszcze innej funkcji, którą poznasz na jednej z kolejnych lekcji. Na dzisiaj wystarczy Ci informacja, że w tym przypadku zawsze pozostaje nieodmienny, ale zgodnie z zasadami gramatyki w odmianie tego typu czasowników przechodzi na początek. Zaraz zapoznasz się z odmianą tych czasowników, ale najpierw dowiedz się, co one w ogóle znaczą:

volerci
być potrzebnym

metterci
potrzebować/poświęcić (ileś czasu)/włożyć

I tak, odmiana czasownika "metterci" będzie wyglądała następująco:

io ci metto	noi ci mettiamo
tu ci metti	voi ci mettete
lui/lei/Lei ci mette	loro ci mettono

Jeśli zaś chodzi o odmianę czasownika "volerci", potrzebne Ci będą tylko dwie jego formy: "ci vuole" i "ci vogliono".

Różnica między tymi czasownikami jest następująca: "volerci" oznacza ile czasu lub ilości czegoś jest potrzebne do osiągnięcia celu, wykonania jakiejś czynności. Jest to rzecz niezależna od wykonawcy czynności. Spójrz na przykłady:

Per andare da Roma a Milano ci vogliono cinque ore. - Aby dojechać z Rzymu do Mediolanu, potrzeba pięciu godzin.

Per andare da Roma a Milano ci vogliono cinque ore.

Aby dojechać z Rzymu do Mediolanu potrzeba pięciu godzin.

Ci vogliono due chili di carne per fare questo piatto. - Potrzeba dwóch kilogramów mięsa, aby wykonać to danie.

Ci vogliono due chili di carne per fare questo piatto.

Potrzeba dwóch kilogramów mięsa, aby wykonać to danie.

Ci vuole un'ora per leggere questo giornale. - Potrzeba godziny, aby przeczytać tę gazetę.

Ci vuole un'ora per leggere questo giornale.

Potrzeba godziny, aby przeczytać tę gazetę.

W każdym z tych zdań wykonawca czynności (zauważ, że jest on bezosobowy) nie ma wpływu na czas ani ilość środków jakie włoży w wykonanie tej czynności. Ten czas i ilość są niezależne od jego woli czy umiejętności. Po prostu tak jest i już! :-)

Zwróć uwagę, że jeżeli czas (w tym wypadku policzalne godziny) lub środki występują w liczbie mnogiej, to i czasownik przybiera taką liczbę. Jeżeli zaś czas lub ilość występują w liczbie pojedynczej (jak w zdaniu 3.), to czasownik "volerci" również.

Pamiętaj też, że jedna godzina „pozostaje w liczbie pojedynczej” aż do 1 godziny i 59 minut. Ilustruje to poniższy przykład:

Per cuocere un chilo di carne bovina ci vuole un'ora e quaranta minuti. - Aby upiec kilogram wołowiny, potrzeba godziny i czterdziestu minut (czasu).

Per cuocere un chilo di carne bovina ci vuole un'ora e quaranta minuti.

Aby upiec kilogram wołowiny, potrzeba godziny i czterdziestu minut (czasu).

cuocere

ugotować/gotować/piec/upiec

Czasownik "metterci" natomiast wskazuje na to, ile ktoś włoży czasu lub środków w wykonanie czynności, gdyż w tym przypadku ilość ta jest zależna od niego. Oto przykłady:

Ci metto due ore per leggere questo libro. - Przeczytanie tej książki zajmie mi dwie godziny.

Ci metto due ore per leggere questo libro.

Przeczytanie tej książki zajmie mi dwie godziny.

Quanto ci metti per arrivare a casa mia? - Ile czasu zajmie ci przyjechanie do mojego domu?

Quanto ci metti per arrivare a casa mia?

Ile czasu zajmie ci przyjechanie do mojego domu?

Ci abbiamo messo tre ore per fare questi esercizi. - Poświęciliśmy trzy godziny na zrobienie tych ćwiczeń.

Ci abbiamo messo tre ore per fare questi esercizi.

Poświęciliśmy trzy godziny na zrobienie tych ćwiczeń.

W takich zdaniach czasownik można odmienić przez wszystkie osoby, gdyż wskazują one kto wykonuje daną czynność i ile akurat jemu zajmuje to czasu.

Możliwa jest zatem np. taka sytuacja, że zasadniczo, aby dojechać do Warszawy z Krakowa, potrzeba czterech godzin - wtedy takie zdanie brzmiałoby następująco:

Per arrivare da Varsavia a Cracovia ci vogliono quattro ore. - Aby dojechać z Warszawy do Krakowa, potrzeba czterech godzin.

Per arrivare da Varsavia a Cracovia ci vogliono quattro ore.

Aby dojechać z Warszawy do Krakowa, potrzeba czterech godzin.

ale Marcowi, który jest piratem drogowym, zajmuje to trzy godziny. Wtedy powie:

Per arrivare da Varsavia a Cracovia ci metto tre ore. - Dojechanie z Warszawy do Krakowa zajmuje mi trzy godziny.

Per arrivare da Varsavia a Cracovia ci metto tre ore.

Dojechanie z Warszawy do Krakowa zajmuje mi trzy godziny.

Mam nadzieję, że teraz już różnica między tymi czasownikami jest dla Ciebie zrozumiała. Będiesz miał okazję poćwiczyć te zagadnienia wykonując ćwiczenia przygotowane do tej lekcji. Ja tymczasem żegnam się z Tobą i czekam na Ciebie na kolejnym spotkaniu.

A presto!

Ania

Ściąga

metterci - potrzebować/poświęcić (ileś czasu)/włożyć

io **ci metto**
tu **ci metti**
lui/lei/Lei **ci mette**

noi **ci mettiamo**
voi **ci mettete**
loro **ci mettono**

volerci - być potrzebnym

ci vuole - ci vogliono

Mobili e arredamento - Meble i sprzęty domowe

cassettiera (f.)	komoda
cassetto (m.)	szuflada
comodino (m.)	szafka nocna
lampadina (f.)	lampka nocna/żarówka
sveglia (f.)	budzik
piumone (m.)	pierzyna
coperta (m.)	kołdra/narzuta/koc
federa (f.)	poszwa/poszewka
materasso (m.)	materac
moquette (f.)	wykładzina
tappettino (m.)	dywanik

tenda (f.)	zasłona/firana
mensola (m.)	półka
telecomando (m.)	pilot do telewizora
stereo (m.)	sprzęt grający
altoparlante (m.)	głośnik
lettore CD (m.)	odtwarzacz płyt CD
libreria (f.)	regał z książkami
tavolino (m.)	stolik
parquet (m.)	parkiet
pentola (f.)	garnek
coperchio (m.)	pokrywka
padella (f.)	patelnia
matterello (m.)	wałek do ciasta
tagliere (m.)	deska do krojenia
grattugia (f.)	tarka
canovaccio (m.)	ścierka
grembiule (m.)	fartuch
caffettiera (f.)	kawiarka
teiera (m.)	imbryk
tazza (f.)	filiżanka/kubek
piattino (m.)	talerzyk
piatto fondo (m.)	talerz głęboki
posate (f.pl.)	sztućce
forno (m.)	piekarnik/piec
mobile (m.)	szafka/mebel
pensile (m.)	szafka wisząca
congelatore (m.)	zamrażalnik
lavandino (m.)	zlew
rubinetto (m.)	kran
portasapone (m.)	mydelniczka

spazzolino per i denti (m.)	szczoteczka do zębów
spazzolino (m.)	szczoteczka
asciugamano (m.)	ręcznik
accappatoio (m.)	szlafrok
asciugacapelli (m.)	suszarka do włosów
bidè (m.)	bidet
lavatrice (f.)	pralka
bilancia (f.)	waga
mattonella (f.)	kafelek

Inne

splendido	cudowny/wspaniały/świetny
fondo (m.)	głęboki
dente (m.)	ząb
avere bisogno (di)	potrzebować (czegoś)
volerci	być potrzebnym
cuocere	ugotować/gotować/piec/upiec